

You're receiving this newsletter because you expressed interest in No Nukes' publications.
Not interested anymore? [Unsubscribe](#). Having trouble viewing this email? [View it in your browser](#).

What's new in nukes

An occasional NoNukes campaign update

IN THIS ISSUE

- [Wat heb jij voor de goede zaak gedaan de laatste tijd, Susi?](#)
- [Waar heeft Wilbert zich mee bezig gehouden?](#)
- [Waar heeft Peter Paul zich mee bezig gehouden?](#)
- [Waar heeft Laurens zich mee bezig gehouden?](#)
- [Wat gebeurt er in de Nederlandse politiek ?](#)
- [Wat speelt er binnen de NAVO aankomende zomer?](#)
- [Withdrawal Issues](#)
- [De nieuwe No Nukes Website](#)
- [Aanbevolen literatuur](#)
- [Activiteitenkalender: Augustus/ September 2011](#)

WEDNESDAY, JULY 13, 2011

What's New in Nukes: juli editie

In dit nummer van 'What's New in Nukes' vind je updates over het kernwapen debat in de NAVO en in de Nederlandse politiek. Daarnaast geven we een overzicht van alle activiteiten waarmee het No Nukes team zich de afgelopen maanden bezig heeft gehouden. In het artikel 'Wat heb jij voor de goede zaak gedaan de laatste tijd, Susi?' laten we zien wie we zijn en wat we doen om ons gezamenlijke doel te bereiken: een kernwapenvrije wereld. Het stuk 'Wat gebeurt er in de Nederlandse politiek?' geeft een overzicht van de toenemende betrokkenheid van onze nationale politici met de kernwapenkwestie. 'Wat speelt er binnen de NAVO deze zomer?' legt uit welke belangrijke discussies de NAVO in de komende maanden intern voert in het kader van het Defence and Deterrence Posture Review. En voor wie ons rapport 'Withdrawal Issues: What NATO countries say about the future of tactical nuclear weapons in Europe' nog niet heeft gelezen voegen we voor de laatste keer een samenvatting toe. In dat zelfde artikel kijken we ook naar de gevolgen van het rapport. Tot slot vind je in deze nieuwsbrief informatie over onze nieuwe website, aankomende evenementen en een korte lijst met aanbevolen literatuur.

About No Nukes

The No Nukes campaign is IKV Pax Christi's program for nuclear disarmament.

IKV Pax Christi is a cooperation between the Dutch Interchurch Peace Council (IKV) and Pax Christi Netherlands.

We strive for a world free of nuclear weapons by informing, writing, lobbying and campaigning, both in the Netherlands and abroad.

If you want to know more about the No Nukes campaign, go to nonukes.nl

Forward to a friend

Know someone who might be interested in the email? Why not [forward this email to a friend](#)

Veel plezier met het lezen van deze editie van 'What's New in Nukes'. Zoals altijd staan we open voor vragen en suggesties.

Hartelijke groet,

Susi Snyder, No Nukes programmaleider

[back to top](#)

Wat heb jij voor de goede zaak gedaan de laatste tijd, Susi?

Na de publicatie van het Withdrawal Issues rapport zijn Wilbert en Susi vooral erg veel onderweg geweest. Ze lanceerden het rapport in het hoofdkwartier van de NAVO en in verschillende NAVO-hoofdsteden. Daarnaast leidde de publicatie van het rapport tot flink wat verzoeken tot deelname aan discussies en panels in binnen- en buitenland.

Hoewel Susi zich de afgelopen maanden vooral bezig heeft gehouden met het Withdrawal Issues rapport, vond ze toch ook de tijd om andere conferenties en bijeenkomsten bij te wonen. Op haar [blog](#) vind je een beschrijving van een van de meest interessante: Een Wilton Park conferentie. Susi heeft zich ook bezig gehouden met de nog immer in een onwerkbaar impasse verkerende Conference on Disarmament (CD). Op ReachingCriticalWill.org en in de aanbevolen literatuur hieronder kun je hierover meer informatie vinden.

Om ons dichterbij een wereld zonder kernwapens te brengen, hebben we meer samenwerking nodig. De opbouw van een netwerk van strategische partners vormt daarbij een belangrijk onderdeel van onze werkzaamheden. Susi is daarom ook erg tevreden dat zij betrokken is bij een aantal allianties, zoals Abolition 2000, the International Campaign to Abolish Nuclear Weapons (ICAN), Nuclear Abolition Forum en de Fissile Materials Working Group. Een goed doordachte internationale campagne, zoals ICAN, levert gelijk resultaten op, zoals ook bleek uit de massale deelname wereldwijd aan Nuclear Abolition Day op 25 juni

Afgelopen maanden stonden in het teken van reizen, vergaderingen, conference calls, schrijven en vooral veel denken. De zomerstijte kunnen we goed gebruiken voor een evaluatie van ons werk van de afgelopen maanden en voor de planning voor de komende tijd.

Waar heeft Wilbert zich mee bezig gehouden?

Net als Susi heeft ook Wilbert zich de afgelopen maanden vooral bezig gehouden met de lancering en presentatie van het Withdrawal Issues rapport. Wilbert heeft het rapport inmiddels zo vaak gepresenteerd, dat hij midden in de nacht wakker gemaakt kan worden en op de automatische piloot elke gewenste presentatie kan geven, of die nou 2 minuten of 2 uur moet duren. Na de lancering van het Withdrawal Issues rapport kwam er al snel vraag naar artikelen over de inhoud en de impact van het rapport. Dit luidde een aantal drukke weken in met een hoop schrijfwerk.

Naast al het internationale werk rondom het rapport, assisteerde Wilbert de afgelopen maanden Peter Paul waar nodig in zijn pogingen om het kernwapendebat in Nederland aan te zwengelen. Dit leidde onder andere tot een bijzondere ontmoeting met burgemeester Hellegers van de gemeente Uden, de gemeente waarin zich vliegbasis Volkel bevindt en waar zo'n twintig Amerikaanse B61-kernbommen liggen.

Inmiddels is de storm wel wat geluwd en in de zomermaanden hoopt Wilbert zich te richten op het voorbereiden en opstarten van nieuwe onderzoeksprojecten en campagnes – een rustige voorbereiding op wat ongetwijfeld een intensieve tweede helft van het jaar wordt.

Waar heeft Peter Paul zich mee bezig gehouden?

Peter Paul heeft zich de afgelopen tijd veel bezig gehouden met de Nederlandse politiek. Het kostte veel tijd om nucleaire ontwapening weer op de politieke agenda krijgen, en om een stevig politiek netwerk op te bouwen in Den Haag. Maar de inzet van Peter Paul werpt onmiskenbaar zijn vruchten af: Het Withdrawal Issues rapport heeft veel deuren geopend. De pers aandacht en een vermelding van het rapport door de minister van Buitenlandse Zaken zorgden ervoor dat woordvoerders van politieke partijen geïnteresseerd zijn geraakt in onze visie op het onderwerp.

Rest Peter Paul de schone taak om met een flinke dosis doorzettingsvermogen, een goede timing en enkele one-liners zijn inhoudelijke doelen te bereiken. IKV Pax Christi is weer zichtbaar in het kernwapendebat!

Peter Paul is ook actief in IKV Pax Christi's internationale oecumenische netwerk ([World Council of Churches](#)). In mei reisde Peter Paul daarom naar de International Ecumincal Peace Convocation in Kingston, Jamaica, om workshops over nucleaire wapens te geven. Het bood hem de gelegenheid kennis te maken met een wereldwijd netwerk van actieve en vaak binnen kerkelijke organisaties hooggeplaatste mensen die klaar staan om zich in te zetten voor het vinden van oplossingen voor het probleem van internationale nucleaire dreigingen. Peter Paul is inmiddels hard bezig vorm te geven aan een vervolg op de Kingston-conferentie. Wordt vervolgd!

In Nederland zijn niet veel mensen zich bewust van het gevaar van nucleaire wapens. Peter Paul heeft daarom contact gezocht met NGO's die uit ideologische en/of professionele motieven actief zijn op dit gebied. Hieruit zijn enkele samenwerkingsverbanden ontstaan. Verder heeft hij spreekbeurten gehouden op universiteiten, een opiniestuk gepubliceerd, is hij druk bezig met het opzetten van evenementen en hij nam een [No Nukes campagnefilm](#) op. Peter Paul's creativiteit zal de komende maanden flink op de proef worden gesteld om zoveel mogelijk mensen te betrekken in het publieke debat.

Waar heeft Laurens zich mee bezig gehouden?

In de afgelopen twee jaar heeft er een opmerkelijke ontwikkeling plaats gevonden: vier grote internationale en nationale oecumenische concilies pleitten gezamenlijk voor de terugtrekking van Amerikaanse tactische kernwapens uit Europa. Normaal gesproken richten de Noord Amerikaanse staten zich op de strategische wapens waarmee de VS en Rusland elkaar bedreigen, niet op de nucleaire wapens die worden ingezet in Europa. Dat zij zich nu ook op Europa richten, is mede te danken aan het samenwerkingsverband tussen de World Council of Churches, de Conference of European Churches en IKV Pax Christi. Een van de uitkomsten is een gezamenlijke brief van de World Council of Churches, the Conference of European Churches en de nationale Raden van Kerken van de Verenigde Staten en Canada waarin zij hun teleurstelling uitspreken over het nauwelijks veranderde het kernwapenbeleid van de NAVO. Maar niet alleen de NAVO wordt in de brief aangesproken op haar verantwoordelijkheden, maar ook Rusland (zie [hier](#) voor meer informatie).

Laurens is hard bezig geweest om meer Europese kerken te betrekken bij het kernwapendebat. Bijzondere aandacht ging daarbij uit naar de grootste protestantse kerk in Europa, de Evangelische Kerk in Duitsland (EKD). In juni gaf Laurens een briefing over het kernwapenbeleid van de NAVO aan een EKD-delegatie. De EKD gaf als gevolg van Laurens' inzet aan het beleid van de lidkerken opnieuw vorm te zullen geven, in nauwe samenwerking met de Conference of European Churches en de World Council of Churches.

Laurens Hogebrink is consultant voor het IKV Pax Christi's No Nukes programma en richt zich voornamelijk op het versterken van het oecumenische samenwerkingsverband om kernwapens de wereld uit te krijgen.

Wat gebeurt er in de Nederlandse politiek ?

In de afgelopen twee jaar is er steeds meer politieke belangstelling ontstaan voor de Amerikaanse tactische kernwapens in Europa. Dit kan verklaard worden door twee gebeurtenissen.

Allereerst leidde de NAVO-top in Lissabon tot een nieuw Strategisch Concept en begon de NAVO in 2011 met een herziening van haar nucleaire beleid, in een zogenaamde Defense and

Deterrence Posture Review (DDPR). De DDPR moet verdere invulling geven aan de algemene richtlijnen die de Alliantie heeft vastgelegd in haar Strategisch Concept in 2010. Belangrijk daarbij is de assessment welke bedreigingen de Alliantie in de komende jaren ziet opdoemen, en welke mix van conventionele en nucleaire wapens nodig zijn om die bedreigingen het hoofd te bieden.

Een heikel punt in deze discussie is de aanwezigheid van Amerikaanse tactische kernwapens in Europa en hun rol in het afschrikingsbeleid van de NAVO. Velen hopen dat de tactische kernwapens die nog aanwezig zijn op de Nederlandse (en Belgische, Duitse, Italiaanse en Turkse) bodem zo snel mogelijk worden verwijderd.

In April 2010 heeft het vorige parlement de Van Velzen/Azough motie aangenomen. De motie verzocht de overheid om de VS duidelijk te maken dat Nederland niet langer waarde hecht aan de aanwezigheid van Amerikaanse kernwapens op Europese bodem.

Tijdens de gesprekken over de bezuinigen bij Defensie en Buitenlandse Zaken die in februari plaats vonden bleek dat de Eerste Kamer unaniem ontevreden was met de antwoorden van de Minister van Buitenlandse Zaken. Met name op de vraag in hoeverre de Nederlandse overheid een rol speelt op gebied van nucleaire ontwapening vond men de antwoorden van de minister onvoldoende. Een van de gevolgen was dat de Eerste Kamer om meer opheldering heeft gevraagd.

Op 6 april heeft de Minister van Buitenlandse Zaken hierop [een antwoord](#) gegeven. De minister stelde dat de uitkomst van de DDPR een goede start zou kunnen zijn voor de VS om met de onderhandelingen over de verwijdering van tactische kernwapens met Rusland te beginnen. De brief werd echter slechts een half uur voor het geplande parlementaire debat over de NAVO verstuurd.

Dit brengt ons bij de tweede verklaring voor de plotselinge politieke interesse in de tactische kernwapens. Het parlementaire debat op 6 april was bedoeld ter voorbereiding op de bijeenkomst van de NAVO-top? Deze NAVO-bijeenkomst ging over een groot aantal vraagstukken en alleen tijdens het diner op vrijdagavond was tijd ingeruimd om informeel te praten over de DDPR en kernwapens. Het parlementaire debat was bedoeld om te beïnvloeden wat de minister zou gaan zeggen over al die verschillende issues. Maar de aandacht van de kamer bleek bijna uitsluitend uit te gaan naar de kernwapens.

Dankzij de christendemocraten kreeg het debat een positieve wending. Hun woordvoerder, Raymond Knops, stelde dat Nederland niet alleen meer transparantie en openheid moeten bieden, maar ook dat daadwerkelijke vooruitgang zichtbaar moet zijn in de terugtrekking van kernwapens.

Het ziet ernaar uit dat de steun voor (uiteindelijke) terugtrekking van de Amerikaanse kernwapens uit Europa nu zo breed gedragen is dat voor het eerst een cross-party overeenkomst mogelijk is die druk legt op de minister: de DDPR moet leiden tot concrete uitkomsten, met als eindresultaat: een volledige terugtrekking van tactische kernwapens. Met de volgende parlementaire discussie gepland in september belooft het een spannende herfst te worden!

Door: Peter Paul Ekker

Wat speelt er binnen de NAVO aankomende zomer?

Het [NAVO Strategisch Concept](#), in november 2010, goedgekeurd door de 28 lidstaten in Lissabon, is er niet in geslaagd om de interne meningsverschillen over de toekomst van de tactische kernwapens (TNW) in Europa op te lossen. Om de goede vrede te bewaren besloot de NAVO de beslissing voor zich uit te schuiven. Alle ogen zijn daarom nu gericht op de 'Defence and Deterrence Posture Review' (DDPR), die naar verwachting in mei 2012 zal leiden tot een besluit over de toekomst van de Amerikaanse kernwapens in Europa.

Het Strategisch Concept bevestigde dat de NAVO afhankelijk is van *“an appropriate mix of nuclear and conventional capabilities”* en verzekert dat *“NATO has the full range of capabilities necessary to deter against any threat to the safety and security of our populations”*. Het document stelt dat de alliantie *“will ensure the broadest possible participation of Allies in collective defence planning on nuclear roles, in peacetime basing of nuclear forces, and in command, control and consultation arrangements”*. Deze uitspraak laat uiteraard alle opties open voor blijvende stationering van nucleaire wapens in Europa. Maar tegelijkertijd laat het de mogelijkheid open voor verplaatsing of vermindering van kernkoppen of zelfs voor een einde aan de aanwezigheid van de Amerikaanse kernwapens in Europa.

De Strategische Concepten van [1991](#) en [1999](#) bevatten dezelfde boodschap, maar voegden daaraan toe dat *“the presence of United States conventional and nuclear forces in Europe remains vital to the security of Europe, which is inseparably linked to North America.”* Het ontbreken van deze zinsnede in het Concept van 2010 was een bewuste keuze. De tekst van het Concept is bewust vaag gebleven om alle 28 landen aan boord te krijgen. Hiermee werd de beslissing over de toekomst van de tactische kernwapens effectief uitgesteld tot de vaststelling van de DDPR in mei 2012.

De NAVO en de ‘Defence and Deterrence Posture Review’ (DDPR)

Het schrijfproces van de DDPR begon het eerste half jaar met besprekingen tussen de lidstaten om te bepalen waar de discussies over zouden gaan, en wat de status van het document zou zijn. De landen die de huidige situatie rondom de tactische kernwapens (TNW) willen wijzigen geven de voorkeur aan een document met vergaande beslissingsbevoegdheden. De landen die tevreden zijn met de huidige situatie zijn zetten in op een document met een veel beperkter reikwijdte.

Inmiddels is er onder de 28 landen overeenstemming bereikt over de vorm van het DDPR document en over het proces dat moet leiden tot een inhoud die door alle 28 lidstaten kan worden onderschreven. Maar al die afspraken zijn vooralsnog geheim gehouden voor het grote publiek, wat elke publiek en politiek debat onmogelijk maakt. Voor NGO's als IKV Pax Christi is het proces op deze manier tamelijk ontmoedigend. Hoewel door de NAVO een transparante discussie was beloofd, is daarvan vooralsnog geen enkele sprake. En er is weinig reden om aan te nemen dat dit nog gaat veranderen.

Obama's Deadline

Naast het DDPR proces, stimuleert ook een heel andere factor de huidige TNW-discussie. In zijn boodschap aan de Amerikaanse Senaat – ter gelegenheid van de nieuwe START ratificatie – schreef President Obama dat hij een begin zal maken aan de onderhandelingen met Rusland: *“following consultation with NATO allies but not later than one year after entry into force of the New START treaty.”* De deadline is duidelijk: Europese bondgenoten hebben een jaar om hun interne verdeeldheid ten aanzien van de TNW op te lossen.

De non-paper van mei 2011, uitgebracht door tien Europese NAVO-leden (België, de Tsjechische Republiek, Duitsland, Hongarije, IJsland, Luxemburg, Nederland, Noorwegen, Polen en Slovenië), is de eerste serieuze poging om gehoor te geven aan Obama's deadline en te komen tot een gemeenschappelijk Europees standpunt. De non-paper is een initiatief van Noorwegen en Polen en richt zich voornamelijk op de vraag hoe NAVO Rusland kan betrekken in coöperatieve en wederzijdse ontwapening, waarbij de nadruk aan het begin vooral ligt bij wederzijdse maatregelen om transparantie te vergroten en vertrouwen tussen de partijen op te bouwen. Als alles volgens plan verloopt, zal dit uiteindelijk leiden tot (gedeeltelijke of gehele) terugtrekking of vernietiging van tactische kernwapens aan beide kanten.

Rusland: nog steeds het centrale aandachtspunt

Ten aanzien van Rusland, roept de non-paper echter een aantal cruciale vragen op:

Allereerst, waarom zou Rusland hiermee akkoord gaan? Conventionele afschrikking is zwak in Rusland, in vergelijking met de NAVO en daarom hecht Rusland veel meer waarde aan nucleaire afschrikking. Juist non-strategische kernwapens spelen daarbij een belangrijke rol. Ook houdt de non-paper op geen enkele manier rekening met de vaak herhaalde eis van Rusland dat de VS doet wat Rusland in de jaren '90 al heeft gedaan: Stoppen met het plaatsen van nucleaire wapens op het territorium van anderen. Het is lastig voor te stellen dat het de NAVO lukt om Rusland ervan te overtuigen deze eis los te laten.

Ten tweede, wat doet NAVO indien er geen Russische wederkerigheid komt? Een Russisch 'Njet' lijkt wellicht een goed excuus te bieden voor de NAVO om de TNW-discussie op de lange baan te schuiven, maar daarmee zijn de problemen rondom de wapens niet opgelost. Het argument dat de TNW ondertussen militair overbodig of zelfs onbruikbaar zijn verdwijnt niet met Russische tegenwerking. Ook dat de wapens en de vliegtuigen die de wapens moeten afgooien aan vervanging toe zijn verandert niet, ongeacht wat Rusland ervan vindt. Bovendien zou het Duitse besluit om niet langer te investeren in nucleaire missies in de toekomst kunnen resulteren in een de facto einde van NAVO nuclear sharing, ongeacht de vraag wat de NAVO daarvan vindt, en ongeacht de vraag of Rusland leuk meedoet.

Veiligheid in Europa

In de komende maanden zal over de toekomst van de TNW in Europa worden beslist. Een eenzijdige focus op de Russische wederkerigheid zal meer kwaad doen dan goed. Binnen de NAVO moet er gewerkt worden aan een consensus die zou moeten gaan over de werkelijke betekenis van "an appropriate mix of nuclear and conventional weapons". De Alliantie moet zich richten op het bereiken van een nieuwe consensus met nieuwe, non-nucleaire vormen van burden sharing die het voor bondgenoten mogelijk maken om beter bij te dragen aan missies en infrastructuur die praktischer, zichtbaarder en bruikbaar is dan de huidige vormen van burden sharing.

De laatste positieve bijdrage die de NAVO nog uit de verouderde tactische nucleaire wapens in Europa kan persen is door ze te gebruiken als lokaas te gebruiken richting Rusland. Hoe? Zoals in het IKV Pax Christi rapport wordt uitgelegd, is het beste scenario dat de NAVO-bondgenoten er zorg voor dragen dat de VS Rusland nu benadert en onmiddellijke terugtrekking van TNW naar Amerikaans territorium aanbiedt. In ruil daarvoor moet Rusland beloven de zorgen van de NAVO over de Russische TNW mee te nemen in de volgende ronde van bilaterale ontwapeningsonderhandelingen tussen de VS en Rusland. Dat zou de focus van de ontwapeningsonderhandelingen verleggen, van ontwapeningsonderhandelingen zoals in de Koude Oorlog, naar coöperatieve initiatieven om tot wederzijdse ontwapening te komen. Het zou recht doen aan de wensen van 24 van de 28 lidstaten. En het allerbelangrijkste: het zou resulteren in werkelijke, hoognodige, verbetering van de veiligheid voor de hele Noord-Atlantische zone.

Door: Wilbert van der Zeijden

Withdrawal Issues

In maart publiceerden we het rapport [Withdrawal Issues: What NATO countries say about the future of tactical nuclear weapons](#). Het rapport liet zien dat een grote meerderheid van de NAVO-lidstaten de uiteindelijke verwijdering van de laatste Amerikaanse tactische nucleaire wapens (TNW) steunt. Maar of dat ook genoeg is valt nog te bezien. Zorgen over Rusland's vergelijkbare arsenaal; zorgen over de effecten van verwijdering op de cohesie binnen de alliantie en het verzet tegen verwijdering van een kleine groep fanatieke voorstanders van kernwapens staan een snelle verwijdering van de TNW in de weg.

Het onderzoek

In de periode dat de NAVO haar nieuwe Strategisch Concept voorbereidde, bezochten we alle 28 nationale NAVO-delegaties in Brussel en sommige delegaties meer dan eens. We stelden alle delegaties een serie vragen: Wat zijn de belangrijkste veiligheidszorgen voor uw land in de nabije toekomst? Hoe wordt binnen de NAVO aan die zorgen tegemoetgekomen? Wat zijn volgens uw land de belangrijkste bedreigingen voor de Alliantie als geheel in de toekomst? Hoe ziet u de rol van nucleaire wapens in beheersing van die bedreigingen? En hoe passen tactische nucleaire wapens in dat plaatje – ziet uw land nog een toekomst voor de plaatsing in Europa van TNW?

Withdrawal Issues analyseert vervolgens de posities van alle individuele landen, en maakt in dat proces korte metten met sommige aannames die vaak warden herhaald over TNW. Zo werd bijvoorbeeld lange tijd klakkeloos aangenomen dat zogenaamde 'nieuwe' lidstaten meer gehecht zijn aan de TNW dan 'oude'. Maar het rapport laat zien dat dit feitelijk onjuist is. Ook de hardnekkige aanname dat Turkije zelf een nucleair wapen zou ontwikkelen als de Amerikaanse

kernwapens uit Europa worden teruggetrokken werd door geen enkel land genoemd als serieuze zorg. De conclusie is dat er geen makkelijke vuistregels zijn die inzichtelijk maken welke landen voor of tegen verwijdering van de kernwapens uit Europa zijn. De enige manier uit te vinden wat de lidstaten ervan vinden, is door het ze een voor een te vragen.

De uitkomsten

Withdrawal Issues laat zien dat de helft van de lidstaten actief zoekt naar een scenario dat leidt tot beëindiging van de plaatsing van Amerikaanse kernwapens in Europa. Nog eens tien landen zeggen zo'n scenario niet te zullen dwarsbomen. Slechts drie landen lieten weten voor verdere plaatsing van TNW in Europa te zijn: Frankrijk, Hongarije en Litouwen. Hoewel veel landen dus zeggen actief te zoeken naar manieren om de TNW te verwijderen, betekent dat niet dat ze verwachten dat ze vandaag of morgen al weg zullen zijn. De meeste landen stellen wel voorwaarden aan verwijdering. Meest genoemd is dat verwijdering niet ten koste mag gaan van de cohesie binnen de alliantie; dat Rusland ook (een deel van) haar TNW-arsenaal moet ontmantelen; en dat de tegenstand van Frankrijk moet worden weggenomen. Het meest belangrijk vinden de lidstaten dat verdere beslissingen omtrent de TNW worden genomen met consensus van alle 28 landen.

In de interviews met de delegaties bleek dat de lidstaten onverminderd belang hechten aan de centrale rol van de gezamenlijke verdediging, of artikel V. Elke delegatie, ongeacht haar mening over de mogelijke verwijdering van TNW, benadrukte dat een beslissing niet ten koste mag gaan van de cohesie binnen de alliantie. De zichtbaarheid van de trans-Atlantische band moet worden gewaarborgd. Ook benadrukten veel delegaties dat – als de TNW zouden worden verwijderd – nieuwe vormen van burden sharing moeten worden ontwikkeld, om het gevoel van gedeelde verantwoordelijkheid te waarborgen. Dat laatste zou geen probleem moeten zijn, aangezien uit het onderzoek ook blijkt dat veel landen al uitgewerkte ideeën hebben voor nieuwe vormen van burden sharing die zij beschouwen als 'praktischer' of 'meer relevant'. Deze ideeën zouden kunnen worden uitgewerkt tijdens de huidige herziening van de Defence and Deterrence Posture van de NAVO.

Tijdens de Lissabon-Summit kwamen Rusland en de NAVO overeen dat ze *“een NAVO-Rusland partnerschap zullen koesteren dat veiligheid bevordert voor allen in de Euro-Atlantische regio's en daarbuiten”* Maar in haar nieuwe Strategisch Concept stelt de NAVO dat voorafgaande aan vermindering of verwijdering van TNW *“het doel moet zijn om Russische instemming te zoeken om transparantie te vergroten aangaande Russische nucleaire wapens in Europa en om deze wapens te verplaatsen, weg van het territorium van NAVO-lidstaten.”* Enige vorm van wederkerigheid met Rusland wordt genoemd als noodzakelijk door ongeveer de helft van de NAVO delegaties. Zonder Russische inschikkelijkheid willen die landen niet over gaan tot verwijdering van de Amerikaanse TNW uit Europa. Zes landen zijn vrij strikt en zeggen dat Rusland (tenminste een deel van) haar TNW moet hebben verwijderd voordat de NAVO verder mag gaan met verwijdering. Anderen stellen zich flexibeler op en zeggen bijvoorbeeld dat Russische inschikkelijkheid 'de voorkeur zou hebben', of 'zouden helpen om het debat binnen de NAVO volt te trekken'. Eén land gaf aan te balen van de veronderstelde link tussen NAVO TNW en de Russische TNW, omdat op die manier een impasse wordt gecreëerd die ontwapening onmogelijk dreigt te maken.

Tien delegaties noemden Frankrijk specifiek als een belangrijk obstakel voor enige verandering in NAVO nucleair beleid. In de aanloop naar de vaststelling van het Strategisch Concept in november 2010, deden lidstaten uitvoerig uit de doeken hoe Frankrijk alles op alles zette om het nucleaire beleid en de inzetbaarheid van nucleaire wapens binnen de NAVO-strategieën ongemoeid te laten.

De lancering

Overwegend is het rapport goed ontvangen. Zowel in diplomatieke kringen als onder experts is het meest gemaakte compliment dat het rapport een positieve bijdrage levert aan het debat over TNW in Europa. Lezers waarderen vooral dat het rapport een aantal aannames test en ontkracht, en dat het op die manier helpt het debat te focussen rondom een kleiner aantal kernargumenten: de toekomst van burden sharing; hoe om te gaan met het Russische TNW-arsenaal; wat te doen aan het Franse verzet.

Het rapport is tussen april en juni gepresenteerd in het NAVO-hoofdkwartier, in het Belgische, Duitse, Italiaanse en Nederlandse parlement, in publieke sessies in Nederland, België, Duitsland,

Italië, de VS, het VK, Frankrijk en Finland en leidde tot vragen of opmerkingen in het Duitse, Nederlandse en Belgische parlement. Vervolgartikelen werden gepubliceerd in alle bovengenoemde landen.

Door: Wilbert van der Zeijden

De nieuwe No Nukes Website

Met trots laten we jullie weten dat de No Nukes Campaign een nieuwe website heeft. De website is zowel in het Engels als in het Nederlands. We willen je graag op de hoogte brengen van nieuwe functies:

Blogs... Wil je weten waarmee de No Nukes teamleden zich bezig houden, lees dan de blogs van Peter Paul, Susi en Wilbert. Ze houden je op de hoogte van nieuwe publicaties en ontwikkelingen, maar ook van hun belevenissen tijdens activiteiten en conferenties. De onderwerpen van de blogs variëren, van besprekingen van atoomwapenvrije zones, tot ontwikkelingen binnen de NPT, en van bespiegelingen over conferenties tot flauwe grappen over de kantine van de NAVO.

De Tijdlijn... De laatste ontwikkelingen rondom nucleaire ontwapening, tactische kernwapens en internationale forums kun je voortaan vinden onder 'Topics'. De tijdslijnen bevatten verschillende relevante documenten in volgorde van de datum waarop ze zijn gepubliceerd. Zo kun je het NAVO Strategisch Concept van 1999 lezen of het NPT document uit 2010 (slecht nieuws voor iPad gebruikers: de tijdslijnen werken alleen met Java).

Wat je precies kunt doen, de nieuwste ontwikkelingen, commentaren, analyses, rapporten... Dit alles en meer kun je vinden op onze nieuwe site: <http://www.NoNukes.nl>

Vragen, feedback en suggesties zijn van harte welkom en kun je sturen naar: nukes@ikvpaxchristi.nl.

Aanbevolen literatuur

Medicine & Global Survival— speciale editie gewijd aan Fukushima

Medicine & Global Survival was een (peer-reviewed) tijdschrift met artikelen over oorlog, vrede, nucleaire vraagstukken, milieu en gezondheid. Wegens bezuinigingen in 2002 waren verdere publicaties uitgesteld. Afgelopen maand werd een speciale editie gewijd aan Fukushima: www.ippnw.org/pdf/2011-mgs-fukushima.pdf

'Revitalizing multilateral disarmament negotiations: an alternative approach'

Deze gezamenlijke paper van Reaching Critical Will en de Lawyers Committee on Nuclear Policy kun je vinden op: <http://reachingcriticalwill.org/political/cd/2011/papers/RCW-LCNP-paper.pdf>

Abolition 2000 Network

Wil je op de hoogte blijven van de meest recente activiteiten van het Abolition 2000 Netwerk? Kijk dan [hier](#) voor de laatste update van Abolition 2000.

Sub-Strategic Nuclear Weapons in Europe' - New FOI report

In dit report beweert Fredrik Westerlund dat sub-strategische kernwapens (SSNWs: sub-strategic nuclear weapons) nog steeds een rol spelen in het Russische defensie- en veiligheidsbeleid.

[Lees hier het rapport](#)

'Climate Change, Nuclear Risks and Nuclear Disarmament: From Security Threats to Sustainable Peace' – World Future Council

Het [World Future Council](#) heeft het volgende rapport uitgebracht: 'Climate Change, Nuclear Risks and Nuclear Disarmament: From Security Threats to Sustainable Peace'. Het is het resultaat van een spraakmakend onderzoek door prof. Dr. Jürgen Scheffran van de Universiteit van Hamburg.

[Lees hier het rapport](#)

Activiteitenkalender: Augustus/ September 2011

Maandag 29 augustus

29 augustus is de Internationale Dag tegen Kernproeven. Om mensen meer bewust te maken van de impact van nucleaire explosies, zullen we op deze dag een nieuwe Facebook application lanceren. Nieuwsgierig? Meld je deze dag aan op Facebook of kijk nu al op onze website om meer te weten te komen over dit onderwerp.

Dinsdag 30 augustus & woensdag 31 augustus

Op 30 en 31 augustus organiseert het No Nukes team een NATO expertmeeting. Diverse internationale experts, zijn uitgenodigd om de laatste ontwikkelingen rond de aanwezigheid van Amerikaanse tactische kernwapens in Europa te bespreken.

Woensdag 31 augustus

Op woensdagmiddag 31 augustus zullen we de experts in contact brengen met een aantal Nederlandse parlementariërs tijdens een rondetafel discussie over de toekomst van de NATO.

Donderdag 1 september

Op donderdagmiddag 1 september organiseren we een paneldiscussie over de Nuclear Suppliers Group, als onderdeel van onze samenwerking met het Haagse Programme for Disarmament and Non-proliferation.

Zondag 4 september

Op deze dag zal de Peace Boat aanmeren in Amsterdam; Een goede reden om samen met Global Partnership for the Prevention of Armed Conflict ([GPPAC](#)) een interessante dag te organiseren voor academici, parlementariërs en andere geïnteresseerden in het onderwerp 'Safety and Security in the Nuclear Age'. Houd onze website in de gaten om op de hoogte te blijven van de laatste ontwikkelingen rondom dit evenement.

Vrijdag 16 – Maandag 19 september

Het No Nukes team zal aanwezig zijn tijdens de International Campaign to Abolish Nuclear Weapons meeting in Geneve. Voor meer informatie, zie <http://www.icanw.org/>.

Dinsdag 20 september

Op Nacht van de Vrede zal het No Nukes team het Nederlandse publiek kennis laten maken met onze nieuwe Facebook applicatie. Naast het gewone programma kunnen bezoekers ook een kijkje nemen bij de indrukwekkend Hiroshima fototentoonstelling.

